

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatelky **O. K.,** zastoupené JUDr. Martou Čihákovou, advokátkou se sídlem v Ústí nad Labem, Masarykova 43, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 9. 2004, č. j. 14 Az 304/2003 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokátky JUDr. Marty Čihákové **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 2. 9. 2004, č. j. 14 Az 304/2003 - 25, zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 22. 7. 2003, č. j. OAM-1275/VL-07-C10-2003, kterým stěžovatelce nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestovaní ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že stěžovatelkou uváděné důvody pro udělení azylu, tj. snaha o legalizaci pobytu, mimořádně tíživé životní okolnosti a vědomí bezvýchodnosti situace, nejsou subsumovatelné pod důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Tyto důvody nelze považovat ani za důvody hodné zvláštního zřetele, jejichž existence je podmínkou pro možnou úvahu o udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Udělení humanitárního azylu přichází v úvahu ve výjimečných případech a správní orgán o něm rozhoduje ve správním uvážení. Jeho rozhodnutí pak soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Rozhodovat o udělení azylu z uvedených důvodů pak soudu nepřísluší. Skutková zjištění, z nichž ministerstvo vycházelo při svém rozhodování, byla podle krajského soudu dostatečná a napadené rozhodnutí ministerstva je v souladu se zákonem.

Stěžovatelka v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě nejprve pouze obecně namítala, že došlo k pochybení ministerstva tím, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, důkazy, které si opatřil, nebyly úplné a rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů. Toto své tvrzení odůvodnila odvoláním se na názor v Příručce k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vyjádřený v čl. 53 a upozornila na čl. 43 této Příručky. V doplnění kasační stížnosti vyjádřila nesouhlas s napadeným rozsudkem pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení. Pochybení v původním řízení spatřuje v tom, že po celou dobu nebyla zajištěna její práva tím, že nebyl přizván tlumočník, prostřednictvím kterého by byla schopna konkrétně a podrobně odůvodnit svoje rozhodnutí a svoji žádost. Pro jazykovou bariéru zůstalo u obecných tvrzení, která nebyla postačující pro řádné rozhodnutí ve věci. Stěžovatelka dále namítala, že nesprávným zůstalo rozhodnutí o neudělení azylu z humanitárních důvodů. Pro jazykovou neznalost nebyla schopna řádně a podrobnými důvody rozvést veškeré důvody, které ji vedly k odchodu ze země. Poukázala na současný stav v zemi, kde nemá nejmenší jistotu klidného života, obecné ovzduší, které je v zemi navozeno u ní přivodilo i zdravotní potíže psychického rázu.V této zemi nalezla osobní zázemí, kterého si velmi váží. Domnívá se, že splňuje podmínky udělení humanitárního azylu v níž nemá jistotu klidného života. Povinností soudu bylo, aby se zabýval její žádostí vzhledem k posouzení, zda skutečnosti, které uvedla, neodůvodňují udělení humanitárního azylu již proto, že v zemi, ze které odešla, nejsou vytvořeny potřebné mechanismy, které by stěžovatelku mohly ochránit od jejích obav o dalším způsobu života. Bylo tedy povinností soudu, aby se zabýval její žádostí, zda skutečnosti, které uvedla neodůvodňují udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Soud se měl zabývat podmínkami pro splnění humanitárního azylu, které její osobní poměry plně splňují, a tento azyl jí měl být udělen. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Ministerstvo ve svém vyjádření popřelo oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek soudu byly vydány v souladu se právními předpisy. Ve vztahu k Příručce k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka uvedlo, že tato není pro ně závazná a má jen doporučující charakter. Navíc stěžovatelka ve své žádosti o azyl neuvedla žádné důvody podle čl. 43 a 53 jmenované příručky. Ministerstvo dále odkázalo na správní spis, zejména na podání a výpovědi

stěžovatelky učiněné ve správním řízení a na vydané rozhodnutí. Proto navrhlo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Námitku stěžovatelky týkající se nepřizvání tlumočníka a s tím související nemožnost konkrétně a podrobně odůvodnit svou žádost nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou, protože jak při podání žádosti o udělení azylu, tak při pohovoru k žádosti o udělení azylu byla na základě požadavku stěžovatelky komunikace s ní vedena v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice. Jejím prostřednictvím tak měla stěžovatelka možnost vyjádřit se a uvést všechny důvody, které ji vedly k podání žádosti o udělení azylu.

Pokud se stěžovatelka dovolávala nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení týkající se neudělení azylu z humanitárních důvodů, ani tuto neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Protože ministerstvo řádně zjistilo a posoudilo jak osobní situaci stěžovatelky, tak i stav v její zemi, přičemž stěžovatelka sama ve správním řízení žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu neuvedla, nelze jeho postupu, ani postupu krajského soudu, nic vytknout. Pokud jde o požadavek stěžovatelky, aby krajský soud sám o udělení humanitárního azylu rozhodl, pak tomuto nelze vyhovět, neboť soudům ve správním soudnictví v souladu s ústavně zakotvenou dělbou moci mezi orgány výkonnými a soudními nepřísluší o právech a povinnostech účastníků přímo rozhodovat, ale pouze rozhodnutí správních orgánů přezkoumávat.

Stěžovatelka se v kasační stížnosti také odvolávala na čl. 53 a upozornila na čl. 43 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíka. V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jednak jedná o velmi obecné odkazy a jednak bez jakéhokoliv vztahu k posuzované věci, takže v tomto rozsahu nemohl Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumat.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s. bez jednání.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Právní zástupkyni stěžovatelky náleží odměna za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu - doplnění kasační stížnosti) podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, 2000 Kč a podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 150 Kč, celkem tedy 2150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu